

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8. Sector 1. București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

*Domnului Inspector Șef, Constantin Dancu
Inspectoratul de Poliție al Județului Constanța
Centrul de Reținere și Arestare Preventivă*

RECOMANDARE

Nr. 104 din 11.05. 2020

În baza Notei înregistrate sub nr.2013 din 05 februarie 2020, cu privire la aspectele semnalate de cotidianul online Ziua de Constanța, care a publicat la data de 01 aprilie 2020, în articolul intitulat „**Salvatorii nu au mai putut face nimic. Un bărbat aflat în arest s-a sinucis (video)**”, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu.

Articolul de presă relatează despre faptul că, *polițiștii din cadrul Centrului de Reținere și Arest Preventiv al I.P.J. Constanța au sesizat, prin apel 112, despre faptul că în una dintre camerele de detenție se află o persoană spânzurată. Este vorba despre un bărbat, de . de ani, din Constanța. Acesta a fost cercetat de către polițiști din cadrul Poliției municipiului Constanța sub aspectul săvârșirii infracțiunii de distrugere prin incendiere, faptă comisă la data de 31.12.2019 pe raza municipiului Constanța. La data de 03.01.2020, Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța a dispus măsura controlului judiciar pentru 60 de zile, aceasta fiind prelungită la data de 28.02.2020 pentru încă 60 de zile. Măsura controlului judiciar a fost pusă în aplicare de către polițiștii din cadrul Serviciului Investigații Criminale al I.P.J. Constanța. Întrucât bărbatul nu s-a prezentat pentru a semna de 2 ori graficul de prezență impus prin măsura controlului judiciar, polițiștii au notificat Judecătoria Constanța, iar la data de 23.03.2020 a fost emis un mandat de arestare preventivă pe numele acestuia, fiind dat în urmărire națională, conform procedurilor legale. În cursul zilei de 1 aprilie 2020, bărbatul a fost depistat de polițiștii Compartimentului Urmăriri – S.I.C., pe raza municipiului Constanța, fiind*

escortat și încarcerat în Centrul de Rețineră și Arest Preventiv Constanța, în jurul orei 14.00. Având în vedere vârsta înaintată, precum și măsurile luate împotriva prevenirii răspândirii infecției cu COVID-19, la nivelul C.R.A.P. Constanța s-a luat decizia provizorie ca persoana încarcerată să fie repartizată singură într-una dintre camerele de detenție, a transmis purtătorul de cuvânt al I.P.J Constanța”.

Având în vedere existența unor aspecte ce indicau o posibilă încălcare a normelor constituționale care reglementează dreptul la viață, integritate psihică și fizică, prevăzut de art. 22 din Constituția României, Avocatul Poporului a aprobat efectuarea unor demersuri către Inspectoratul de Poliție al Județului Constanța – Centrul de Rețineră și Arestare Preventivă.

Demersurile efectuate au avut ca obiect clarificarea aspectelor și obținerea de informații cu privire la cazul semnalat în presă cât și măsurile dispuse (în noul context legislativ) ca urmare a cercetărilor interne efectuate în acest caz la nivelul Centrului de Rețineră și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție al Județului Constanța. Totodată am solicitat informații referitoare la testarea persoanei private de libertate pentru coronavirus - COVID-19 și care au fost rezultatele testului.

În urma demersurilor efectuate, prin adresa nr.331065/27.04.2020 Inspectoratul Județean de Poliție al Județului Constanța, a comunicat următoarele: la data de 01.04.2020, orele 13.30, lucrătorii Serviciul de Investigații Criminale Constanța au introdus în Centrul de Rețineră și Arestare Preventivă pe numitul în baza mandatului de arestare preventivă nr. din emis de Judecătoria Constanța, în lipsa inculpatului, pentru nerespectarea măsurii controlului judiciar. A fost efectuat examenul medical specific primirii în centru, percheziția corporală și controlul bagajelor, iar în jurul orelor 14.00 a fost introdus în cameră.

Având în vedere vârsta înaintată a numitului, de ani, faptul că acesta a fost depistat într-un loc public din jud. Constanța (piață), fără a se cunoaște exact persoanele cu care a intrat în contact, precum și pentru prevenirea îmbolnăvirii și răspândirii infecției cu COVID-19 în rândul personalului și a persoanelor private de libertate ce se aflau în Centrul de Rețineră și Arestare Preventivă, acesta a fost custodiat singur în camera nr. până la clarificarea situației medicale. În intervalul orar 14.30-15.00 a fost distribuită masa de către un lucrător din cadrul Serviciului Logistic, numitul luând hrana ce i s-a servit. De asemenea, în intervalul 15.00-15.30 au fost efectuate activități de gospodărie în zona de cazare a centrului (strângere a gunoiului din camere ș.a.), iar la ora 16.00, a fost verificată persoana privată de libertate prin vizorul camerei, ocazie cu care s-a observat faptul că aceasta era spânzurată de un cearceaf înfășurat în jurul gâtului. I s-a acordat imediat primul ajutor și s-a solicitat intervenția cadrelor medicale prin SNUAU 112, care au efectuat manevre de resuscitare, fiind declarat decesul acestuia la ora 16.50.

In urma cercetărilor, s-a constatat faptul că susnumitul a rupt cearșaful în fâșii lungi pe care le-a legat de grătia ferestrei și stâlpul toaletei din cameră.

Reprezentanții I.P.J Constanța precizează faptul că, la data de 01.04.2020, serviciul de pază și supraveghere era efectuat de către 3 polițiști, într-un număr suficient, astfel încât supravegherea strictă a persoanelor private de libertate era asigurată, atât în interiorul, cât și în exteriorul centrului (inclusiv prin sistem de supraveghere video). In cauză a fost

întocmit dosarul penal nr. 1000/2020 din 10.05.2020, înregistrat la I.P.J. Constanța - Serviciul de Investigatii Criminale, având nr. unic 1000/2020 aflat sub supravegherea Parchetului de pe lângă Judecătoria Constanța, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de ucidere din culpă (moarte suspectă), faptă prevăzută și pedepsită de art. 192 alin. 1, Cod Penal.

Reprezentanții Inspectoratul Județean de Poliție al Județului Constanța precizează faptul că numitul nu a fost testat pentru COVID-19.

Conform Ordinului MAI nr.14/2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora - supravegherea persoanelor private de libertate aflate în camerele de deținere, se execută, în principal, prin patrulare pe holurile unde sunt amenajate camerele de deținere, prin ascultare și observare prin intermediul vizetelor și vizoarelor, fapt ce a fost respectat de către personalul centrului. Au fost dispuse măsuri de reprimare cu personalul centrului de reținere și arestare preventivă a legislației incidente privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora. De asemenea, în cazul în care sunt identificate persoane private de libertate cu un comportament, manifestări sau stări afective evidente care prezintă risc pentru siguranța deținerii, se solicită și intervenția psihologului unității pentru asistența psihologică.

Analizând situația de fapt, în raport cu incidența normelor legale aplicabile în acest caz, respectiv:

- *Legea nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal - Cap. 1. privind executarea măsurilor preventive privative de libertate în centrele de reținere și arestare preventivă;*
- *Prevederile Ordinului M.A.I nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, respectiv:*

** Art.29 indice (9) „în situația în care personalul medico-sanitar constată în urma vizitei medicale la primirea în centru, că se impun investigații suplimentare de specialitate sau pe linie de sănătate publică, șeful unității stabilește personalul care asigură prezentarea persoanei private de libertate la unitatea medicală recomandată de către personalul medico-sanitar în vederea completării efectuării investigațiilor suplimentare sau, după caz, internării cu luarea măsurilor privind paza permanentă a acesteia”;*

** Art. 186 indice (1) „În scopul prevenirii producerii unor evenimente negative, la nivelul fiecărui centru se întocmește un Plan de pază” și indice (2), „Planul de pază se întocmește de către șeful centrului și se aprobă de către șeful unității în care funcționează centrul. Planul de pază se revizuieste o dată la doi ani sau ori de câte ori este nevoie”.*

** Art. 187 indice (1), „Paza și supravegherea persoanelor private de libertate aflate în centru se efectuează de către polițiști” și indice (2), „ Personalul centrului este anume selecționat, format specializat, dotat cu mijloace de autoapărare, alarmare și comunicare, într-un număr suficient, astfel încât să asigure o supraveghere strictă a persoanelor private*

de libertate, atât în interiorul, cât și în exteriorul centrului, precum și intervenția operativă, în situațiile în care se impune:

* Art.188 lit.(e, f) ,, în executarea serviciului, personalul centrului are obligația să supravegheze, în permanență, persoanele private de libertate pe care le are în primire, și să prevină abaterile din partea acestora, să manifeste vigilență față de acțiunile persoanelor private de libertate, să cunoască starea de spirit a acestora, să comunice imediat, ierarhic, încercările persoanelor private de libertate de a se sustrage de la regimul de executare, luând măsuri de prevenire a incidentelor”;

* Art.193 indice (1) ,,Șeful centrului poate solicita și intervenția psihologului pentru asistență psihologică, precizând comportamentul, manifestările, stările afective evidente ale persoanei care prezintă risc pentru siguranța deținerii” și indice (6) ,, Șeful centrului poate dispune, în baza informării personalului direct implicat în activitățile de pază și supraveghere sau a concluziilor formulate de către psiholog, cazarea persoanei private de libertate în camera de izolare dacă există un pericol iminent de producere a unuia din următoarele evenimente: a)autovătămare corporală sau suicid”.

Putem concluziona faptul că la nivelul Inspectoratului Județean de Poliție al Județului Constanța – Centrul de Reținere și Arestare Preventivă, au existat deficiențe în respectarea dispozițiilor art.22 din Constituția României, privind dreptul la viață, integritate psihică și fizică.

În noul context legislativ și epidemiologic (pandemia de Coronavirus), apreciem că la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul I.P.J Constanța, *sunt necesare a fi dispuse măsuri concrete* în scopul prevenirii producerii unor astfel de evenimente nefericite, care aduc atingere drepturilor constituționale ale persoanelor private de libertate aflate în centru, astfel:

- în rândul personalului centrului să se prelucreze, implementeze și să se pună în aplicare dispozițiile Ordinului MAI nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora;
- în centru să se asigure prezența și intervenția psihologului unității pentru asistență psihologică, raportat la comportamentul, vârsta, manifestările, stările afective evidente ale persoanei private de libertate care prezintă risc pentru siguranța deținerii, conform Ordinului MAI nr.25/2015, privind activitatea de psihologie în structură MAI;
- să fie întocmit /revizuit Planul de pază care face dovada unei mai bune gestionări a situațiilor, în ceea ce privește paza și supravegherea persoanelor private de libertate aflate în centru .

Având în vedere considerentele de mai sus, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art.15 alin (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. **Inspectorul șef al Inspectoratului Județean de Poliție al Județului Constanța**, urmează ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să dispună:

- **în rândul personalului Centrului de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul I.P.J.Constanța** să se prelucreze, implementeze și să se pună în aplicare dispozițiile Ordinului MAI nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora.
- **la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul I.P.J.Constanța**
 - să se asigure prezența și intervenția psihologului unității pentru asistență psihologică, conform Ordinului MAI nr.25/2015, privind activitatea de psihologie în structură MAI;
 - să fie întocmit /revizuit Planul de pază care face dovada unei mai bune gestionări a situațiilor, în ceea ce privește paza și supravegherea persoanelor private de libertate aflate în centru .

2. **Inspectorul șef al Inspectoratului Județean de Poliție al Județului Constanța**, va informa Instituția Avocatul Poporului - Biroul Teritorial Constanța, în termen de 30 de zile cu privire la însușirea recomandării și a măsurilor dispuse.

AVOCATUL POPORULUI

București _____ 2020